

Jaarrapport 2020

Regieplan Programmasturing

Programma's Opgavegericht werken, Omgevingswet
en Informatiegestuurd werken

Beste bestuur, AGO-leden, collega-ambtenaren,
samenwerkingspartners en raadsleden,

Als trotse directeur mag ik u een dik rapport aanbieden. Dik met een reden: het was bijna onmogelijk om te kiezen wat we willen vertellen over dit jaar. Want wat veranderde en gebeurde er veel. En wat hebben we ook veel mogen doen voor u.

We hebben het natuurlijk over corona, maar ook over bijvoorbeeld het uitstel van de Omgevingswet en de grote duurzaamheidsopgave. Het vroeg meer flexibiliteit dan ooit. Het uitgangspunt van onze programmatische aanpak in het Regieplan is juist die broodnodige flexibiliteit. Snel kunnen inspelen op de uitdagingen en opgaven van al onze gemeenten en provincie. En dat is gebeurd.

Medewerkers ontwikkelden nieuwe producten en gaven processen opnieuw vorm voor de Omgevingswet. Adviseurs ontwikkelden allerlei producten rondom duurzaamheid, ecologie en klimaat. Dit alles deden we in nauwe samenwerking met u. We hielpen bij de Veiligheidsregio met coördinatie en communicatie rondom de noodverordening COVID-19 en hielden toezicht. Ook bewezen geografische kaarten en data hun meerwaarde.

Met dit jaarverslag geef ik u graag een idee van onze bijdrage aan de inwoners en ondernemers in de regio. In uw gemeente en uw provincie. We laten ontwikkelde producten zien, vertellen over geleerde lessen en opgedane kennis en ervaringen.

Veel lees- en kijkplezier!

Ronald Visser, Directeur.

Programma Omgevingswet in 2020

OZHZ is op 1 januari 2022 klaar voor de Omgevingswet. Het voorbereidingsteam is inmiddels echt op stoom. Mariëlle Naeije, programmamanager, vertelt:

“Ja, trots ben ik op het programmateam en de vele projectmedewerkers die zich inzetten voor de Omgevingswet! Het was wel een flinke verandering: de ingangsdatum naar 2022. Toch zijn we erin geslaagd om de energie vast te houden en mooie resultaten neer te zetten. Met een kleine greep van de afgelopen projecten geven we u een kijkje in de toewerking naar de invoering van deze wet. En dan vooral natuurlijk wat dit voor uw gemeenten en uw inwoners en bedrijven betekent. Ook geven we u een kijkje in hoe we het samenwerken hebben vormgegeven.

Veel werkzaamheden gingen door. Zo sloten we al in 2020 aan op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), ontwikkelden we tal van producten en deel-

den we digitaal de opgedane kennis. Het tijdsplan van enkele onderdelen van het programma stelden we bij, na akkoord van het Algemeen Bestuur in juli 2020. Zo schuiven door de latere inwerkingtreding van de wet deels de opleidingen en trainingen op naar 2021. Het implementatietraject voor een nieuw ICT-systeem voor onze taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving liep wat vertraging op en loopt daarom door in 2021. Door de nieuwe ingangsdatum gingen we tot slot op een later moment in 2020 met alle opdrachtgevers in gesprek over de rol en taken van OZHZ. In 2021 gaan deze gesprekken door en leggen we afspraken vast.”

“Het was wel een flinke verandering: de ingangsdatum naar 2022. Toch zijn we erin geslaagd om de energie vast te houden en mooie resultaten neer te zetten.”
Mariëlle Naeije, programmamanager

In het document staan diverse linken naar links, filmpjes, presentaties en documenten. Zie je dit icoon, vergeet dan niet door te klikken!

Ervaring opdoen en producten ontwikkelen

Oefenen, oefenen, oefenen. En natuurlijk, producten aanpassen of nieuwe producten ontwikkelen. Een overzicht van de ontwikkelde producten en gedane oefeningen in 2020:

- 5 botsproeven omgevingsvergunningen
- Botsproeven door toezichthouders in 6 branches
- Integraal advies voor omgevingsplan Wilgendonk & Centrum Papendrecht, Klaaswaal en Schil-West Dordrecht
- Format voor inzet van instrumenten bij duurzaamheid
- Lichthinder: in landelijk verband met alle omgevingsdiensten een uniform toetsingskader en werkproces

- Toepasbare regels: uittesten via VNG-klankbordgroep van aanvragen & meldingen voor de burger in Omgevingsloket
- Lucht: film met informatie en pilot “Verkenning impact Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)-monitoring”
- Geluid: webinar Geluid in de Omgevingswet en Botsproef Voorstudie GeluidProductiePlafond Industrielawaai
- 2 handreikingen voor de Bruidsschat

We lichten er op de volgende pagina's een aantal uit.

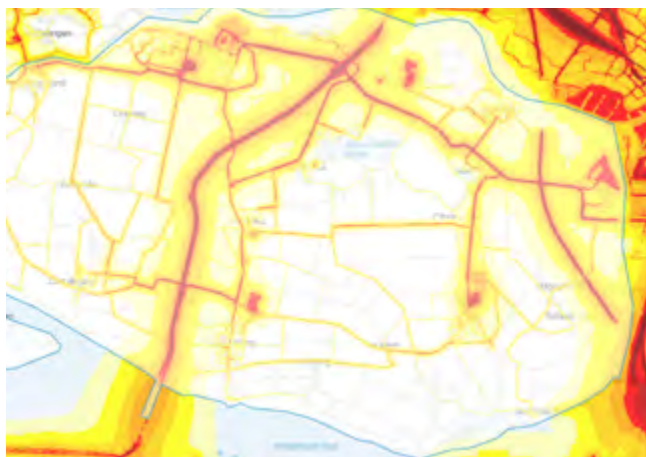

Ervaring opdoen en producten ontwikkelen

Omgevingsscan in beeld

Samen met DG&J en VRZHZ stelt OZHZ omgevingsscans op. Een scan is een waardevolle tool in de voorbereiding voor een omgevingsvisie of omgevingsplan. Hier ziet u beelden uit de omgevingsscan voor de gemeente Hoeksche Waard voor Klaaswaal.

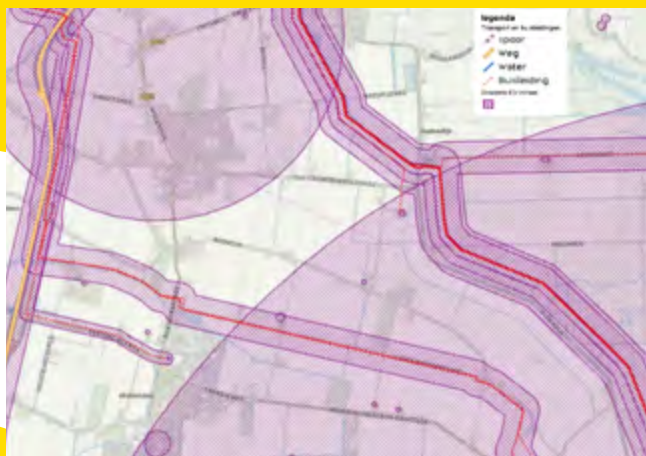
Geluidbelasting

Asbest

Wegverkeerslawaaï

Risico ongeval met gevaarlijke stoffen

Complete handreiking Bruidsschat is beschikbaar voor iedere gemeente

Inmiddels is de [handreiking](#) voor alle thema's uit de 'Bruidsschat' beschikbaar! Hierin staat hoe gemeenten kunnen omgaan met de Bruidsschat en wat de impact is van het wél of níet overnemen van de bruidsschatregels in het omgevingsplan. Deze handreiking is een gezamenlijk initiatief van de 5 Zuid-Hollandse omgevingsdiensten en heeft zelfs landelijke bekendheid.

“Dit is een waardevolle handreiking, die we samen met OZHZ gaan toepassen op het pilot-Omgevingsplan voor de casus Avonturenboerderij Molenlanden.”

*Maureen Pesman, projectleider Omgevingswet
gemeente Molenlanden*

Botsproef Omgevingstafel Kijfhoek: veiliger terrein

Op het Zwijndrechtse rangeerterrein Kijfhoek rijden elke dag vele treinen met gevaarlijke stoffen. Hoe kunnen we dit enorme terrein veiliger te maken? Eén van de antwoorden: er moeten meer calamiteitenwegen bij. Dit vraagt om grote aanpassingen in de huidige vergunning, een taak voor de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Hoe regel je dit snel? OZHZ stelde een [omgevingstafel?](#) in, samen met ProRail, de veiligheidsregio, de gemeente en de provincie Zuid-Holland. Dit vroeg om een strakke tijdslijn én een gezamenlijke ja, mits-houding. En met succes, want de vergunning lag er op 5 oktober! Precies op deze dag tekende onder meer staatssecretaris Van Veldhoven ook de bestuursovereenkomst om te investeren in een veilig Kijfhoek.

Weer aan de slag met zo'n situatie?

We delen graag enkele lessen uit de [botsproef](#):

- Niet alle partijen van de eerste dag bleven aangehaakt tijdens het proces. Elkaar niet meer fysiek kunnen zien door de beperkingen van COVID-19, speelde hier mede een rol.
- Stel één projectleider aan, die ook bijvoorbeeld contact houdt met bestuurders en communicatie-afdelingen.
- Deelnemers moeten het mandaat en vertrouwen hebben vanuit hun organisatie om beslissingen te nemen.

Meer weten? Bekijk de [animatiefilm](#)

Botsproef GeluidProductiePlafond Industrielaawaai

Voor geluid wijzigt het nodige met de Omgevingswet. Een voorbeeld is het vaststellen van geluidproductieplafonds voor industrielaawaai als omgevingswaarde. Wat moeten we hiervoor doen en met welke (reken)regels? Dit onderzocht OZHZ en paste het toe op industrieterrein 'Middengebied' in Hardinxveld-Giessendam.

Botsproef Branches Toezicht: samen met andere omgevingsdiensten

Onze toezichthouders doken samen met de vier andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten in de nieuwe wetgeving. Ze zochten de meest voorkomende overtredingen in een aantal branches op. Wat verandert er straks precies bij deze overtredingen? Hoe kunnen we ze goed aanpakken? OZHZ nam de branches garagebedrijven, glastuinbouw, agrarische bedrijven, tankstations en horeca [onder de loep](#).

Een aantal uitkomsten:

- Diverse regels wijzigen, vervallen of zijn nieuw. Werkafspraken moeten we aanpassen. Zo geldt straks: verboden zonder te melden. Hoe houden we toezicht op het niet-melden van activiteiten en wanneer gaan we over tot het uitvoeren van handhaving?
- Bepaalde activiteiten staan straks nog enkel in de Bruidsschat, zoals activiteiten binnen de horeca. Afspraken zijn nodig over hoe OZHZ aan de voorkant bij het opstellen en wijzigen van omgevingsplannen betrokken is zodat de regels uitvoerbaar en handhaafbaar zijn.
- Deel de opgedane kennis. OZHZ gaat in 2021 vanuit generiek toezicht bedrijven voorlichten over de gevolgen die de Omgevingswet heeft op hun bedrijfsvoering.

En het smaakte naar meer! OZHZ deed daarom in 2020 nog een botsproef in de branche Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakkingen (PGS15).

Wat kwam er onder meer uit?

- Het omzetten van de bestaande rekenmodellen naar geluidbrongegevens is een complexe operatie. Het vraagt om op voorhand keuzes te maken.
- In 2021 moet OZHZ doorgaan met een vervolgstudie, want:
 - Er is nog veel onduidelijkheid over de intentie en beoogde werkwijze van de wetgever. Overleg met het RIVM en andere omgevingsdiensten is hierover noodzakelijk.
 - Het gaat om het totaalpakket aan regels voor geluid. Naast het vaststellen van geluidproductieplafonds, moet het omgevingsplan namelijk ook nog andere regels en grenswaarden bevatten. Het opstellen van goed doordachte regels (balans tussen belangen van de bedrijven en van de inwoner) is daarom essentieel en heeft grote impact op het huidige [zonebeheer](#).

Aanpassen & inrichten

OZHZ past haar systemen en werkprocessen aan.

Een overzicht van de ontwikkelingen in 2020:

- Implementatie van het Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)-zaaksysteem, waaronder het aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Implementatie loopt door in 2021
- Aangepaste werkprocessen voor Toezicht & Handhaving, Vergunningen & Meldingen en Integrale advisering
- Aangepaste checklists en formats voor projecten Generiek Toezicht
- Bedrijvenbestand omgezet naar activiteitenbestand. In 2021 rondt OZHZ de omzetting af
- Verkenning impact uitvoeringsbeleid RUN (Regionaal Uitvoeringsniveau). In 2021 gaat OZHZ hiermee door.

We lichten er twee uit.

Botsproef Samenwerkingsruimte VTH-zaaksysteem

Op 14 juli testten gemeente Hendrik-Ido-Ambacht en OZHZ de samenwerkingsruimte van het VTH-zaaksysteem. De gemeenten Dordrecht en Alblasterdam keken mee. De conclusie is dat de samenwerkingsruimte werkt, maar er zijn wel knelpunten doordat onder andere het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) nog volop in ontwikkeling is. Een voorbeeld hiervan is het niet automatisch aanmaken van omgevingsdossiers als in het DSO een aanvraag start. In 2021 gaat OZHZ door met testen. We gaan samen met de ketenpartners regionale ketentesten uitvoeren.

Implementatietraject zaaksysteem wat vertraagd

In 2020 liep het implementatietraject van het zaaksysteem voor Vergunningen, Toezicht en Handhavingstaken wat vertraging op. Door het vooruitschuiven van de inwerking-treding van de Omgevingswet, ontstond ruimte om alsnog een Europese aanbesteding van een VTH-zaaksysteem op te starten. Daarom zette OZHZ het implementatietraject van het VTH-zaaksysteem Squit 20/20 aanvankelijk stop. Op basis van nieuwe informatie, waaronder de wens van de Drechtsteden om samen met OZHZ op te trekken bij de aanbesteding van een VTH-systeem en die te starten in 2022, gingen wij alsnog door met de implementatie van Squit 20/20. Het implementatietraject loopt daarom door in 2021.

Kennis verwerven & opleiden

Onze medewerkers doen nieuwe kennis op en delen dit! Van cursussen tot leerkringen. We delen twee voorbeelden uit 2020.

Samen met de gemeente op cursus APV

“Als gemeente Hendrik-Ido-Ambacht vinden we het belangrijk om te weten wat de Omgevingswet voor impact heeft op het werkveld van APV. Deze vraag speelde ook bij de gemeente Zwijndrecht en OZHZ (Dordrecht en Alblasserdam), wat resulteerde in een gezamenlijke cursusdag, die naar meer smaakte. We zijn nu met elkaar in gesprek over een vervolg in 2021.”

Mark de Vries, beleidsontwikkelaar, gemeente Hendrik-Ido-Ambacht

Kennis delen vanuit onze expertise

We delen opgedane kennis graag. Zo vertelden onze luchtadviseurs en geluidexperts aan u wat de gevolgen zijn van de Omgevingswet voor lucht en geluid. Nog niet bekeken? Kijk en luister:

- [Film: Lucht en de Omgevingswet](#)
- [Digitale presentatie/Story Maps: Geluid en de Omgevingswet](#)

Smaakt het naar meer? In 2020 deelde OZHZ nog meer kennis over de Omgevingswet met u:

- [Film: Omgevingsveiligheid](#)
- [Webinar: Bodem](#)
- [Digitale presentatie: Ecologie / Wet Natuurbescherming](#)

We maken afspraken, relevant zijn onder andere:

- Het landelijk door omgevingsdiensten ontwikkelde model voor structurele kosten is gereed. OZHZ maakte zowel onderdeel uit van de landelijke werkgroep, als van de klankbordgroep voor het tot stand komen van dit model
- Gespreksronden individuele opdrachtgevers zijn gestart en lopen door in 2021
- We faciliteren en doen mee in de regiobrede **samenwerking Zuid-Holland Zuid Omgevingswet**. Hier gaat OZHZ ook in 2021 mee door.

Taakuitvoering OZHZ onder de Omgevingswet

Wat zijn de huidige taken van OZHZ en hoe vertalen die zich naar de Omgevingswet? Deze vraag kreeg OZHZ vanuit de stuurgroep van het Regiobrede project ZHZ Omgevingswet. In de kern:

- We blijven doen wat we nu doen
- Wat we doen, doen we voor zoveel mogelijk opdrachtgevers
- Nieuwe taken moeten passen bij onze huidige taakuitvoering en bij de ambitie van OZHZ

In gesprek met

OZHZ is met alle individuele opdrachtgevers in gesprek over welke afspraken en stappen nodig zijn om klaar te staan voor de Omgevingswet.

Afspraken & borging

“Dit zijn waardevolle gesprekken, we kijken namelijk vanuit de inhoud naar wat de taakuitvoering van OZHZ onder de Omgevingswet blijft en wordt. Hier willen én moeten we de vaart in houden, zeker in het ‘afteljaar’ 2021. Denk aan het tijdig financieel vertalen in de perspectiefnota. Voor 1 maart 2021 willen we daarom de taakuitvoering van OZHZ scherp hebben. De notitie van OZHZ met uitgangspunten vormt belangrijke input voor die gesprekken.”

*Joost Ridderhof, Opgaveregisseur Omgevingswet,
gemeente Hoeksche Waard;*

Afsluiter

Programmamanager Mariëlle Naeije sluit het jaar 2020 af:

“Door het verschuiven van de inwerkingtreding van de Omgevingswet naar 1 januari 2022 zijn de opgaven van afgelopen jaar ook voor 2021 nog steeds relevant. In 2021 ligt de nadruk op:

- ons IT-systeem met de onderliggende werkafspraken;
- het maken van afspraken met opdrachtgevers;
- het nog intensiever voorbereiden van onze medewerkers op de Omgevingswet;
- het verder ervaring opdoen met omgevingsvisies en omgevingsplannen, samen met de opdrachtgevers van OZHZ!”

Vragen over het programma?

Stel ze aan Mariëlle: M.Naeije-deBruin@ozhz.nl

Programma Informatiegestuurd werken in 2020

Als OZHZ gaan we slim om met al onze gegevens, informatiestromen en kennis over die stromen. We zetten het in voor onze adviezen en VTH-taken, dit jaar was dat extra relevant. Roos Marinissen, programmamanager, vertelt:

“Als er één jaar is waarin we allemaal massaal op een andere manier zijn gaan communiceren en informatie delen, was het wel afgelopen jaar. Goede informatievoorzieningen bleken in 2020 belangrijker dan ooit. Als je niet naar kantoor kan en minder de regio in, helpt een kaartbeeld enorm. Of denk aan het coronadashboard, dat zeer belangrijke informatie presenteerde in deze spannende tijden. Hier hebben wij ons steentje aan bijgedragen.

Dat de vraag naar collega's met datavaardigheden groot bleek, had ook een keerzijde. Veel collega's

die volop aan het programma werkten, stapten over naar een andere baan. Ik ben trots op de wendbaarheid van de collega's. Nieuwe projectmedewerkers gaven nieuwe inzichten en werkten stug door. Met resultaat: we hebben een paar belangrijke mijlpalen bereikt en verder getimmerd aan een duurzame basis voor informatiegestuurd werken. Naast grote mijlpalen zijn er ook kleine successen geboekt. Hieronder lichten we er een paar toe.”

Een moderne en robuuste datahuishouding

Onze datakwaliteit vormt een belangrijke basis voor ons werk. In 2020 voerden we verschillende acties om deze kwaliteit te verhogen. Ruimtelijk en integraal zicht op de ondergrond; wij zijn voorbereid. Eenduidige, betrouwbare data en informatie over de ondergrond van Nederland is essentieel. Dit voor de grote opgaven als de woonopgave, klimaatadaptatie, energietransitie en economische groei. Deze opgaven hebben enorme impact op de directe leefomgeving. En hebben allemaal te maken

met het gebruik van de ondergrond. Niet alles kan op dezelfde plek. Voor een goed beleid en beheer is ruimtelijk en integraal zicht op de ondergrond nodig. Daarom werkte OZHZ aan de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Dit is een wettelijke verplichting voor gemeenten, ons werd gevraagd daarbij te helpen. We werkten drie scenario's uit en zetten een aanpak neer voor de werkzaamheden vanaf volgend jaar. Door dit collectief te organiseren, kunnen we efficiënter werken en bundelen we onze kennis.

Van de Wob naar de Woo

Wob-verzoeken (Wet openbaarheid van bestuur) vergen een hoop werk. Het is een flinke kluif om op een goede manier aan deze verzoeken te voldoen. De Wet open overheid (Woo) gaat de Wob vervangen. Woo moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Dit heeft een goede voorbereiding aan de voorkant nodig, maar scheelt ons straks werk. Mede aan de hand van een handreiking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) stelden we een schematisch overzicht op over het doel van de Woo en wat er nog moet gebeuren bij OZHZ. Inmiddels hebben we een implementatieplan met een uitgebreider plan van aanpak voor de implementatie van de nieuwe wet. Met onze opdrachtgevers/partners in de regio (zoals het SCD) hebben we nauw contact om waar nodig krachten te bundelen en kennis met elkaar te delen.

Actualisatie bodemkwaliteitskaart

OZHZ actualiseerde de regionale bodemkwaliteitskaart. Met deze actualisatie zorgen we ervoor dat we onze bodemtaken goed kunnen uitvoeren en daarmee zorgdragen voor een gezonde leefomgeving. Deze kaart geeft namelijk zones aan van naar verwachting gelijke bodemkwaliteit. Dit bepaalt mede welke kwaliteitseisen er gelden voor toe te passen grond op een locatie. Daarnaast kan de kaart soms een bewijsmiddel zijn voor de kwaliteit van vrijkomende grond, zodat bodemonderzoek niet nodig is. Belangrijk dus dat deze up-to-date is!

Technologische ontwikkelingen

Soepel werken met data

Dit jaar onderzocht onderzoeksbureau KVL hoe OZHZ ervoor staat in het soepel kunnen werken met data. Uit dit onderzoek kwamen enkele technologische knelpunten naar voren. Om deze te kunnen oplossen, gingen wij aan de slag met een datawarehouse.

Een datawarehouse is een technische laag waar data uit de belangrijkste bronnen (verschillende organisaties) opgeslagen, verwerkt en beschikbaar gemaakt wordt voor rapportage en analyse. Deze laag zorgt ervoor dat wij wendbaar zijn in het wisselen van informatiesystemen.

Zo'n datawarehouse maakt het makkelijker voor de gemeenten in onze regio en de provincie om toegang te krijgen tot onze data. En voor de OZHZ-bedrijfsvoering om goede analyses te kunnen doen op belangrijke informatie, zoals vergunningstermijnen en financiële gegevens. We maakten in 2020 een Programma van Eisen en verkenden verschillende marktpartijen. Volgend jaar gaan we dit implementeren.

KaartViewer ook voor gemeenten en provincie te raadplegen

Dit jaar namen we onze nieuwe kaartvoorziening in gebruik: De KaartViewer. OZHZ heeft te maken met veel vraagstukken waarbij 'locatie' belangrijk is. Wij werken daarom steeds meer met locatiegegevens (geo-informatie) en geografische informatiesystemen. En we krijgen daarmee inzicht in bijvoor-

beeld: welke vergunningen zijn waar afgegeven; waar is veel industriegeluid; waar zit zeldzame flora en/of fauna; welke bedrijven hebben een olietank; bij welk bedrijf is een inspectie zinvol; wat is de risicocontour van een gevaarlijke activiteit?

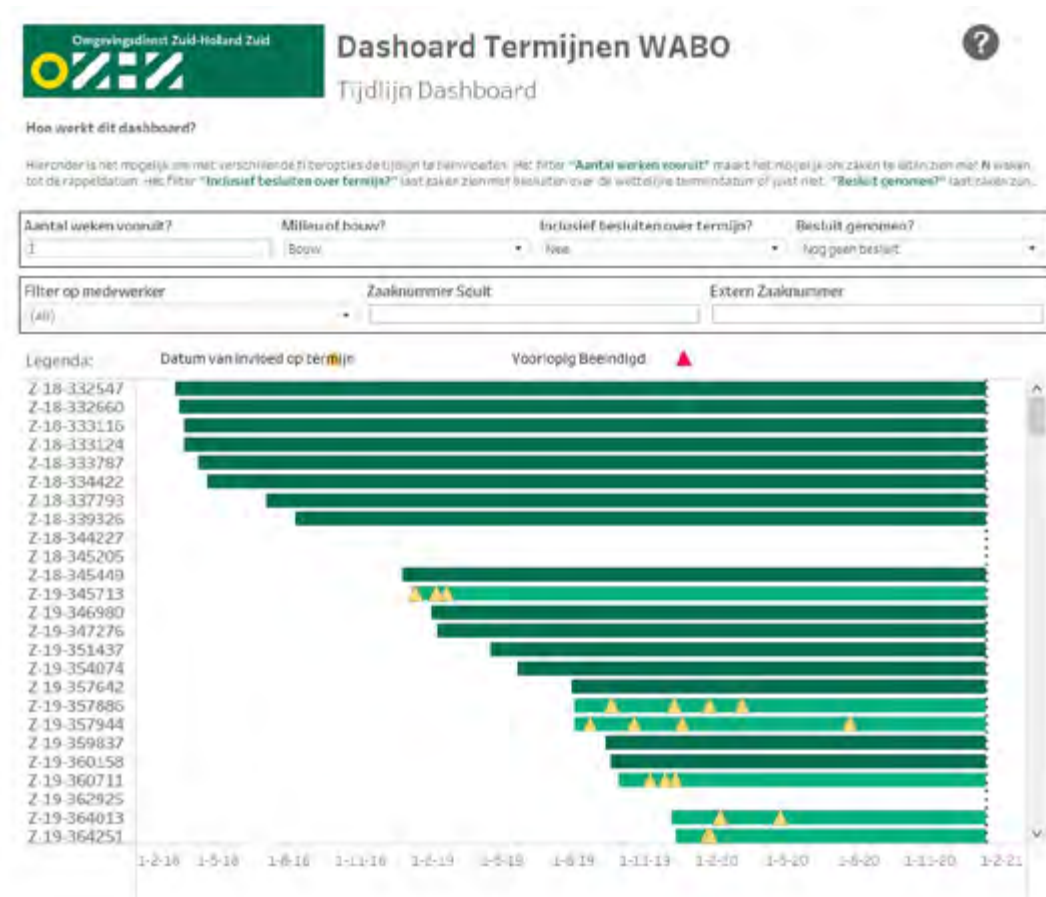
Sinds begin 2020 werken wij met de KaartViewer. Inmiddels presenteert en combineert dit programma een schat aan informatie op kaart, afkomstig uit diverse interne en externe gegevensbronnen. KaartViewer is beschikbaar voor al onze medewerkers en voor raadplegen ook voor de gemeenten en de provincie in onze regio.

Voorbeelden van het gebruik zijn:

- Inventariseren en actualiseren van locaties van (propan) tanks en vulpunten LPG stations op basis van gedetailleerde luchtfoto's;
- Het op kaart registreren en bijhouden van informatie in het kader van de strijd tegen Covid-19, door coördinatoren, toezichthouders en handhavers van de gemeenten en de veiligheidsregio;
- Het op kaart registreren en bijhouden van geconstateerde ruimtelijke ontwikkelingen en gedane adviezen door adviseurs van OZHZ (in ontwikkeling).

“De KaartViewer is essentieel voor ons werk, omdat het een belangrijk overzichtsbeeld geeft. Bij een quick scan of locatieonderzoek, die we uitvoeren voor gemeenten, baseren we onze informatie voor 90% op informatie uit de KaartViewer. Ook helpt het ons bij Omgevingscans.”

Arianne van den Hout, integraal adviseur bij OZHZ

Inmiddels heeft elke gemeenten de provincie Zuid-Holland ook toegang gekregen tot onze Kaartviewer.

Ook kaarten op onze site

Daarnaast voert KaartViewer een aantal kaarten op ozhz.nl. Hiermee kunnen inwoners zien wat er in hun omgeving speelt, bijvoorbeeld hoe de [luchtkwaliteit](#) of [geluidsbelasting](#) is.

genomen moet worden. Hiermee kunnen we onze werkzaamheden prioriteren en door termijnbewaking vergunningen van rechtswege zo goed mogelijk voorkomen. Dit bleek al direct effect te hebben. Het dashboard leidde tot minder vergunningen die door overschrijding van de behandeltijd van rechtswege werden verleend.

Dashboards

OZHZ bouwde enkele dashboards om inzicht in onze activiteiten te vergroten. Zo bouwden we een dashboard voor de bouwvergunningen. Dit geeft een overzicht van de vergunningaanvragen die lopen en de termijn waar binnen een beslissing

Afsluiter & Vooruitblik

Programmamanager Roos Marinissen sluit af:

“Met de stappen die we gezet hebben, kunnen we volgend jaar verder met ontwikkelingen van informatievoorzieningen en verdere borging van datakwaliteit. We willen dan automatisering nog een stap verder brengen om onze registraties in tijd te beperken en foutgevoeligheid te reduceren. Daarnaast richten we een loket op, waarmee we onze collega's proactief helpen om omgevingsdata slimmer te benutten bij de beantwoording van de vragen die gemeenten en provincie ons stellen.”

Vragen over het programma?

Stel ze aan Roos: R.Marinissen@ozhz.nl

Programma Opgavegericht werken in 2020

Met het programma Opgavegericht werken we aan opgaven die belangrijk zijn voor de gemeenten in de regio en de provincie Zuid-Holland. Programma-manager Nuschka introduceert:

“Elke dag zetten mijn collega’s zich in voor een betere leefomgeving. Met mijn programma richten wij ons op de maatschappelijke opgaven. We gingen met verschillende projecten aan de slag. De meeste waren vooraf al afgesproken, denk aan de voorbereidingen op de Wet Kwaliteitsborging Bouw en de aanpak voor asbestdaken.

Maar ook: de coronacrisis. Deze crisis deed en doet een groot beroep op de wendbaarheid van OZHZ, ook binnen dit programma. We pakten deze uitdagende opgaven op. 16 toezichthouders gingen op pad in de regio. Zij waren er om inwoners te informeren, te waarschuwen en waar nodig ook

op te treden bij overtredingen of drukte. Hun inzet werd deels gedekt uit het programma Opgavegericht Werken. Hierdoor konden we niet alle projecten starten. Gelukkig vonden veel andere projecten wél doorgang. We lichten er een paar uit.”

Steeds meer ondernemers met innovatieve ambities én durf

De duurzame pioniers hebben concrete ideeën. Om deze ondernemers te kunnen adviseren en faciliteren zette OZHZ een tandje bij. Van vergunning tot kanskaart waterstof. We zien dat onze inzet leidt tot een sneeuwbaaleffect.

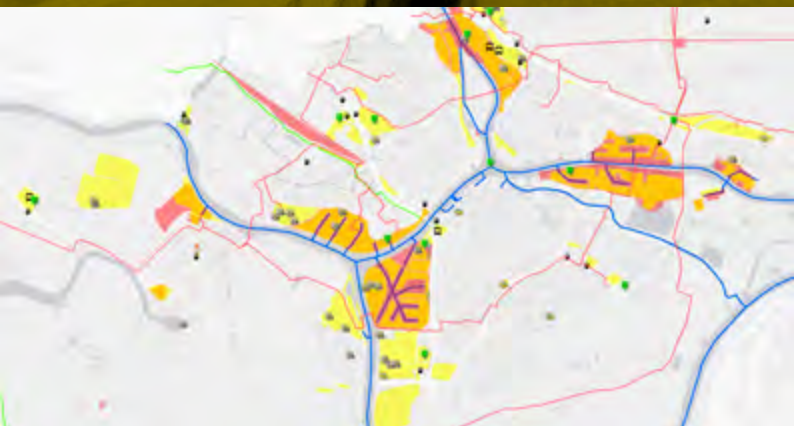
Deze innovatieve ondernemers inspireren namelijk anderen om ook gebruik te maken van duurzame alternatieven.

Waterstof als haalbaar alternatief

Door het Klimaatakkoord groeide de aandacht voor waterstof enorm, en daarmee ook het aantal initiatieven met waterstof. OZHZ is betrokken als vergunningverlener en toezichthouder.

En ook als de kennispartner die actief meedenkt met het regionale bedrijfsleven over de toepassingen en het gebruik van waterstof. We ontwikkelden nieuwe adviesproducten om ondernemers en gemeenten te kunnen adviseren. [Lees hier meer.](#)

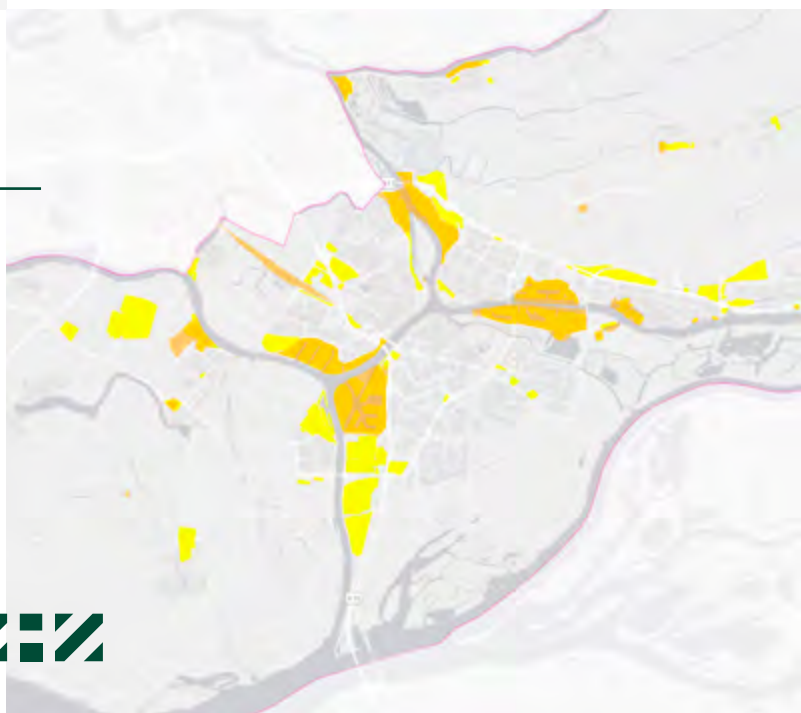
experimenten en praktijkproeven. Het helpt bedrijven bestaande bedrijfsprocessen en bedrijfsmiddelen aan te passen om in de waterstofketens te investeren.

Kansenkaart waterstof biedt een indrukwekkend overzicht

In 2020 ontwierp OZHZ een [kansenkaart](#). Deze kaart biedt een actueel overzicht van (mogelijke) initiatieven van waterstoftankstations en de bedrijven die waterstof willen produceren en/of toepassen in hun processen.

De kaart inspireert en stimuleert bestuurders en ambtenaren van gemeenten en provincie, en ook ondernemers, betrokkenen en belanghebbenden, bij

Eerste vergunningen voor waterstof verleend

We zien de groeiende aandacht ook al terug in vooroverleggen en [concrete vergunningaanvragen](#) voor het realiseren van waterstoftankstations. En ook door het uitvoeren van quick scans externe veiligheid en ruimtelijke ordening, zoals voor bestemmingsplannen. OZHZ spijkerde in 2020 haar kennis flink bij. Veel overleggen waren nodig om tot de eerste vergunde initiatieven te komen.

“Het begint ons inziens allemaal met ‘de wil’. Als je gezamenlijk iets wilt, dan komen we er wel. En dat bleek. Voor ons als ondernemers die normaliter niet veel te maken hebben met tankinfrastructuur was dit onbekend terrein.

Welke vergunningen hebben we nodig, welke maatregelen moeten we nemen als ondernemer om aan alle eisen te voldoen. Soms wat scepsis richting de snelheid van een overheid. Samen met OZHZ is er zeer constructief gewerkt aan de vergunningverlening. De vergunning is snel en
tijdig afgegeven.”

*Quote Marie-José Baartmans, directeur van Breytner
Zero Emission Transport, naar aanleiding van het project H2Share,
het waterstoftankstation in Schelluinen.*

Maar niet alles ging van een leien dakje. Hieronder onze vier lessen!

De vier geleerde lessen die elke vergunningverlener, maar ook elke gemeentelijke adviseur en projectleider, wil weten. Vergunningverlener Jeroen van OZHZ deelt zijn lessen:

1. Ga in een zeer vroeg stadium met initiatiefnemer om de tafel zitten. Moet er nog grond aangekocht worden? Hoe zit het met mogelijkheden voor brandbestrijding? Op basis van een quick scan op een mogelijke locatie zijn veel (procedurele) problemen te voorkomen;
2. Ruimtelijke ordening versus milieubeleid: check tijdig of er gemeentelijk (extern veiligheids-) beleid is en of dit strijdig is (10-6 contour binnen inrichtingsgrens);
3. Het perceel moet niet te klein zijn. Multi-fuel tankstations, zoals waterstof en bijvoorbeeld LNG, CNG, LPG, zijn lastig te ontwerpen vanwege de onderlinge minimale afstand die vereist is tussen de installatieonderdelen. Deze afstanden volgen uit de Publicatiereeksen Gevaarlijke Stoffen (PGS);
4. Wordt een installatie verplaatst? Dit kan strijdigheid opleveren met ruimtelijke ordening of milieubeleid, gelet op interne en externe veiligheidsafstanden;

Héle bedrijventerreinen verduurzamen: Tour de ZHZ van start

[Zuid-Holland Zuid heeft sinds kort zijn eigen tour.](#)

Niet door Franse gebergten. De tour speelt zich af binnen de verschillende bedrijventerreinen van de regio, maar is wel behoorlijk bergachtig én uitdagend. Ondernemers gaan in etappes verder aan de slag met duurzaam ondernemen. Bij de finish in 2050 zijn alle bedrijven energieneutraal.

Deze bedrijventerreinenaanpak helpt bij de doelstellingen van de Regionale Energiestrategie en maakt onderdeel uit van de Energie Agenda 2021-2025, waarin OZHZ 720TJ energie wil besparen door:

- 3.000 bedrijven te bezoeken,
- 40 bedrijventerreinen te benaderen,
- 19 branches te betrekken en
- 16.000 bedrijven te bereiken.

Het doel van de tour is naast het vergroten van de bewustwording en aanzetten tot gedragsverandering: het nemen van méér energiebesparende en energie-opwekkende maatregelen.

De tour startte in Zwijndrecht, op het bedrijventerrein Bakestein. De eerste etappes zijn hier doorlopen: inventarisatie van het bedrijventerrein en gesprekken met bedrijvenverenigingen.

De duurzame koplopers op dit terrein zullen de andere ondernemers inspireren om te werken naar een energieneutraal bedrijf. Inmiddels is het project opgenomen in het Jaarprogramma Provincie Zuid-Holland Zuid en zet OZHZ de Tour de ZHZ als pilot voort in 2021.

Bedrijventerreinaanpak: De ronde van Zuid-Holland-Zuid

SAMEN TOUREN NAAR EEN ENERGIENEUTRAAL BEDRIJVENTERREIN!

Tijdens de Tour van Zuid-Holland Zuid gaan ondernemers aan de slag met duurzaam ondernemen. De etappes zijn behoorlijk bergachtig én uitdagend. Doe je mee aan de ronde van ZHZ?

IN DE EERSTE ETAPPES VAN HET PROGRAMMA:

1. Worden duurzame kansen op het bedrijventerrein ontdekt;
2. Vormt zich een kopgroep van ambitieuze bedrijven;
3. Versnelt het peloton door quick-wins te nemen;
4. Wordt een Green Deal gesloten om verder te touren.

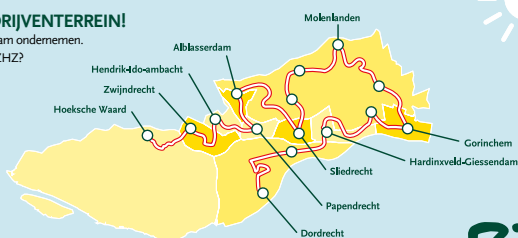
JE WORDT GEOACHT OM TOT DE FINISH TE KOMEN:

- Begeleiding bij het nemen van energie maatregelen;
- Begeleiding bij zonnepanelen op het bedrijfsdak;
- Informatie over wet- en regelgeving;
- Mogelijkheden voor subsidies en fiscale regelingen;
- Gezamenlijke inkoop zon op dak of LED verlichting.

THEMA'S

- Energie
- Klimaat
- Groen & Biodiversiteit
- Duurzame mobiliteit
- Circulaire Economie

MEEDOEN IS BELANGRIJKER DAN WINNEN!

- Je draagt bij aan een duurzame en lokale economie;
- Bespaart kosten;
- Werkt aan een toekomstgerichte onderneming;
- Onderneemt maatschappelijk verantwoord.

START IN 2021

S
Tussensprint

TOUR de ZHZ

FINISH IN 2050

S
Versnellen

S
Tussensprint

Een energieneutraal
bedrijventerrein.

2022 2024 2026 2028 2030 2032 2034 2036 2038 2040 2042 2044 2046 2048

Organisator & sponsor

Drechtsteden

Ploegleiders

Coach

Verbouwen en vernieuwen: kans om het anders te doen

De woningbouwopgave en coronamaatregelen maakten het duidelijk: overal wordt vernieuwd en geklust. Met vernieuwing komt een kans om dingen anders te doen. Maar er kunnen ook valkuilen of uitdagingen zijn. De asbestopgave is hier een voorbeeld van: nieuwe daken met zonnepanelen bieden een duurzaam perspectief, maar het saneren en afvoeren van het schadelijke asbest blijft een opgave. Ook moet rekening gehouden worden met stikstofuitstoot en PFAS in de grond, voordat er gebouwd of verbouwd kan worden.

Kansen om te vernieuwen en verbouwen zijn er niet vaak. Daarom is het belangrijk om goed stil te staan bij de kansen die zich voordoen, voordat een keuze gemaakt wordt. Een goede informatiepositie en zicht op duurzame alternatieven zijn daarin essentieel. OZHZ bracht daarom in 2020 slimme keuzes voor groenbeheer en stedelijke vernieuwing in kaart.

Op weg naar een asbestvrije regio

In juni 2019 is het landelijke verbod op asbestdaken verworpen. Maar asbest is en blijft een risico voor onze gezondheid. De opgave om asbest uit onze omgeving te verwijderen is dan ook niet veranderd. De gemeenten in Zuid-Holland Zuid hebben de ambitie om het saneringsproces te versnellen.

De gemeenten willen over 10 jaar:

- Geen asbesthoudende daken meer op gebouwen van de overheid.
- Geen asbesthoudende dakbedekking meer op panden van woningbouwverenigingen.
- Dat ten minste 75% van het aantal m2 asbestdak op panden in eigendom van bedrijven, maatschappelijke organisaties en particulieren is gesaneerd.

OZHZ stelde samen met de gemeenten en provincie de “Regionale strategie vrijwillige sanering asbestdaken Zuid-Holland Zuid 2021 – 2030” op. In de aanpak stelden we vier sporen voor: de aanpak van risicolocaties in woonwijken, eigen vastgoed van de gemeenten, woningbouwverenigingen en particuliere eigenaren. In november 2020 stelde het Algemeen Bestuur deze strategie vast. Per gemeente is een uitvoeringsstrategie uitgewerkt. Daarover zijn we nu in gesprek met uw gemeente. In 2021 start OZHZ samen met u de aanpak.

Asbest nog vaak door inwoners onveilig afgevoerd

Iedereen die asbest gaat verwijderen, moet dit melden bij de gemeente. Het is belangrijk dat

degene die het asbest verwijdert beschermende maatregelen neemt. Dat geldt zowel voor bedrijven²⁹ als particulieren. Dit voorkomt besmetting van gebouwen en gevaar voor de gezondheid. Daarom controleren toezichthouders van OZHZ zulke werkzaamheden.

Van andere plaatsen in Nederland weten we dat asbest regelmatig op illegale wijze wordt verwijderd. In 2020 startte OZHZ daarom een pilot. We voerden toezicht uit bij afvalaanbiedstations en grote verbouwingen. Tijdens dit onderzoek bleek dat inwoners die asbest op een onveilige manier afvoerden of verwijderden veelal niet op de hoogte waren van de regels.

“Veel van de gecontroleerde inwoners waren zich van geen enkel kwaad bewust”

Quote Toezichthouder Hans

Het aantal overtredingen bij gemelde asbestverwijderingen is in onze regio klein. Maar er is nog veel winst te behalen bij niet-gemelde asbestverwijderingen. Daarom verleggen we onze focus in 2021. We gaan meer inzetten op communicatie en controles. Door communicatiemateriaal te ontwikkelen en aan te passen kunnen we particulieren en ondernemers gericht informeren over het veilig verwijderen van asbest. In 2020 ontwikkelden we alvast een flyer en [webpagina](#).

Uit ons onderzoek bleek dat er regelmatig asbest op illegale wijze wordt verwijderd. Daarom is in het gemeentelijk jaarprogramma 2021 ruimte opgenomen voor het opsporen van bedrijven en inwoners die – bewust of onbewust – asbestverwijdering niet bij ons melden. Dit gaan we doen door in alle gemeenten structureel toezicht te houden bij afvalcontainers, afvalbrengstations en particuliere verbouwingen. Op deze manier dragen we bij aan een omgeving die veiliger en schoner is voor iedereen.

Nieuw stelsel voor bouwen

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) geldt vanaf 1 januari 2022 en heeft een behoorlijke impact op het bouwproces. Dit geldt voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH). OZHZ bereidt zich voor op deze wet en deelt opgedane kennis en producten met de hele regio Zuid-Holland Zuid.

Financiële impact en informatiepositie bevoegd gezag zijn grootste risico's

In totaal zijn er, inclusief OZHZ, 14 omgevingsdiensten die bouwtaken uitvoeren.

Wij gaven samen de adviesbureaus Berenschot en ANG de opdracht om de risico's van Wkb op het gebied van financiën en bedrijfsvoering in beeld

te brengen. De bureaus kwalificeren de financiële impact van de wet en de informatiepositie van het bevoegd gezag als grootste risico's. Onder de nieuwe wetgeving ontvangen gemeenten minder legesinkomsten. Ook hebben gemeenten minder zicht op de bouwtechnische aspecten van projecten.

OZHZ neemt de uitkomsten van het onderzoek van Berenschot en ANG mee bij de verdere implementatie van de Wkb.

OZHZ voert bouwtaken uit voor de provincie Zuid-Holland en de gemeenten Dordrecht, Alblasserdam en Molenlanden en deelt opgedane kennis via deze projecten met de hele regio Zuid-Holland Zuid.

Voorkom natte voeten met klimaatadaptief groen

Door klimaatverandering neemt de kans op wateroverlast, hitte en droogte toe. OZHZ verdiepte zich in welke bomen en begroeiing het meest geschikt zijn om te planten. Meer groen op straat, betekent namelijk minder hitte bij extreme warmte en geen of minder overlast bij hevige buien. Kortom: met 'klimaatadaptatief groen' voorkom je waterschade en verminder je (water)overlast voor inwoners. Ook verhoogt het de biodiversiteit.

Ecoloog Erik Arnold: 'Bij ontwerpen van een toekomstbestendige stad is aandacht voor klimaatadaptief groen cruciaal. Door het maken van slimme keuzes in groen sla je meerdere vliegen in één klap'.

Wageningen Universiteit heeft hier ook een overzicht voor gemaakt. Het [overzicht](#) en de praatplaat zijn voor iedere gemeente en provincie beschikbaar.

Alle adviezen, bijvoorbeeld kies bewust welke bomen en planten in welk type gebied, staan op een praatplaat. Afhankelijk van het gebied kunnen slimme keuzes gemaakt worden in het groenbeheer. De

Prettig wonen in elke gemeente

Prettig wonen staat in elk coalitieakkoord. OZHZ ging ook in 2020 weer met uiteenlopende projecten aan de slag. Dit keer met onder andere: het verminderen van overlast en klachten door geluid, geur en houtrook.

Veel mensen stoken al jaren verkeerd zonder dat ze het weten

Veel inwoners weten niet dat hout stoken zoveel bijdraagt aan luchtvervuiling. Maar als ze ervan weten, dan nemen ze wel maatregelen. Die informatie was het uitgangspunt om aan de slag te gaan met voorlichting in de hele regio over houtstook.

Hout stoken in open haarden en houtkachels is in Nederland de meest genoemde bron van geuroverlast in de leefomgeving (bron: RIVM). De uitstoot van fijnstof door houtstook is in Nederland bijna half zo groot als die van wegverkeer. De fijnstofuitstoot van wegverkeer neemt af, terwijl de uitstoot door houtrook toeneemt (bron: RIVM). Bewuster stoken en niet stoken bij weinig wind is al een belangrijke stap. Andere oplossingen zijn bijvoorbeeld schonere kachels of andere manieren van verwarmen.

Samen met communicatieadviseurs van alle gemeenten maakte OZHZ op basis van landelijk materiaal [een toolkit om inwoners te helpen](#).

Enerzijds voor de stokers zelf: hoe stook je anders? En wanneer niet? En anderzijds voor de mensen die last hebben: wat kun en doe je dan? Deze toolkit richt zich vooral op de houtstokers die zich vaak niet realiseren dat houtstook overlast geeft. Dit is de grootste groep, ruim 70%. Zij zijn bereid om hun gedrag aan te passen. De communicatiematerialen in de toolkit geven eenvoudige tips om bewust te stoken. Want iedereen ademt het liefst schone lucht in.

“De teksten en beelden zijn voor ons erg bruikbaar. Goed om zo met z’n allen dit onderwerp onder de aandacht te brengen.”

*Christine Jungerius-van 't Hoenderdaal,
adviseur Communicatie Hoeksche Waard*

Beter benutten en anders omgaan met meldingen van overlast

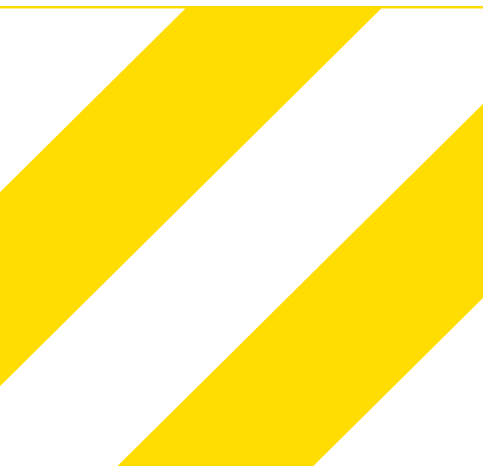
Inwoners weten OZHZ steeds beter te vinden bij overlast door bedrijven, vooral bij geluid en geur. Al jaren neemt het aantal meldingen toe. Wij onderzochten de oorzaken en het effect van deze toename en welke verbeteringen mogelijk zijn. Een uitdaging! Er komen namelijk zeer uiteenlopende meldingen binnen bij onze medewerkers. Van een enkele overlastmelding met een makkelijk te vinden oorzaak, tot klachtengolven en lastig of niet te vinden veroorzakers. Iedere melding vraagt tijd en opvolging. Van een verdiepend gesprek met de melder of veroorzaker tot aan specialistische metingen en handavingsprocedures.

Na onderzoek van de beschikbare data, sessies met medewerkers die onderdeel zijn van het proces en een onderzoek onder melders kwamen we tot de volgende oplossingsrichtingen:

- Betere communicatie over verwachtingen en betere informatiepositie
- Eerder patronen opsporen en daar sneller naar handelen
- Automatiseren van de meldingregistratie

De verschillende acties zijn in gang gezet of inmiddels klaar. In 2021 monitoren wij het effect hiervan en sturen bij waar nodig. Daarnaast blijven wij met, vaak branchegerichte **acties**, **inzetten** op minder overlast.

Uit het onderzoek onder melders bleek dat inwoners OZHZ steeds beter weten te vinden voor het melden van overlast. Tegelijkertijd weten veel inwoners niet zo goed welke klachten bij OZHZ thuishoren, welke informatie voor OZHZ belangrijk is én hebben ze soms een verkeerd beeld van wat wij voor hen kunnen betekenen.

Afsluiter & vooruitblik

Programmamanager Nuschka Holtkamp vertelt:

“Terugkijkend op 2020 behaalden we mooie resultaten met het programma Opgavegericht Werken. Niet alles liep zoals gepland. De inzet van OZHZ op de noodverordening door de coronamaatregelen herbevestigden het nut en de noodzaak van het inspelen op actualiteiten. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk in de geest van de Omgevingswet te denken en te handelen. Dat betekent een aanpak van faciliteren en stimuleren om andere keuzes te maken. Zoals de kachel iets anders stoken, voor waterstof gaan in plaats van traditionele brandstoffen en met aandacht bomen kiezen bij een herontwikkeling. Deze houding nemen wij weer mee in 2021.”

Vragen over het programma?

Stel ze aan Nuschka: nm.holtkamp@ozhz.nl

Belangrijkste cijfers

Onze inzet in 2020

Totaal begroot

€ 1.921.000

Totaal gerealiseerd

€ 1.703.000

Uitgesplitst per programma

Omgevingswet

Begroot

€ 502.000

Gerealiseerd

€ 495.000

Informatiegestuurd werken

€ 733.000

€ 557.000

Opgavegericht werken

€ 686.000

€ 651.000

Enkele ontwikkelingen hadden invloed op de planning van de programma's. En daardoor ook op de realisatie. In het AB van juni 2020 zijn de budgetten daarop aangepast (van totaal € 2014 naar € 1921).

Meer inzet voor toezicht noodverordening corona
Vanaf de start van de COVID-19-maatregelen droeg OZHZ bij aan het toezicht op de noodverordening: met toezichthouders, en bij coördinatie en communicatie. Die laatste twee dekte OZHZ financieel vanuit het programma Opgavegericht Werken, omdat dat programma juist is bedoeld om in te spelen op opgaven van opdrachtgevers. Aan sommige projecten is daardoor minder inzet besteed, maar OZHZ wilde de meeste producten toch opleveren. Dat is hierboven ook getoond.

Aanpassingen door latere ingangsdatum Omgevingswet

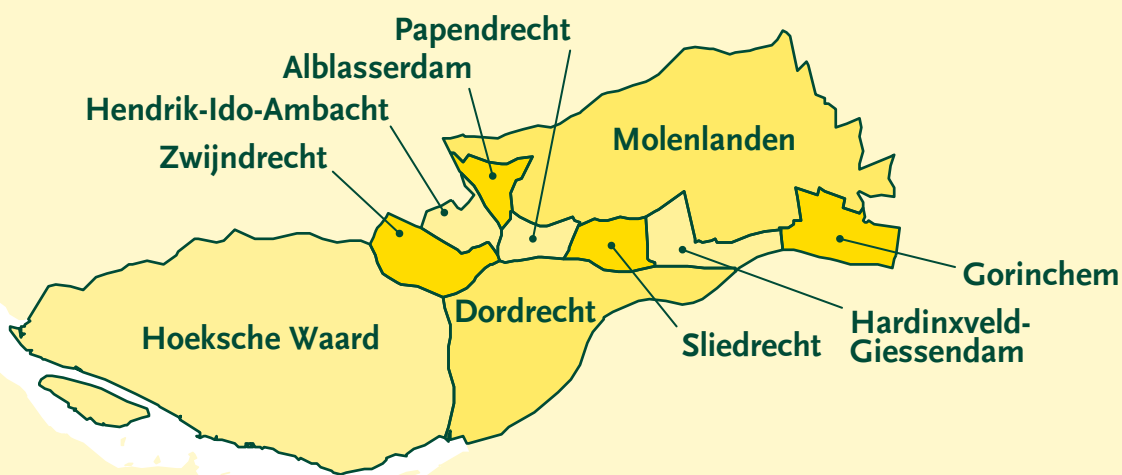
De ingangsdatum van de Omgevingswet werd met een jaar verplaatst naar 1 januari 2022. De meeste activiteiten gingen door, omdat we energie op de Omgevingswet wilden vasthouden. Daarom is OZHZ al gevorderd met de voorbereidingen. De nieuwe ingangsdatum had wel invloed op het voorbereiden van de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het klaarzetten van het systeem daarvoor.

Die ontwikkelingen hadden ook impact op het programma Informatiegestuurd Werken. De keuze is gemaakt om vooral in te zetten op informatieproducten voor opdrachtgevers. Hierboven zijn daarvan voorbeelden opgenomen. Bovendien ontwikkelt de technologie naar het delen en gezamenlijk gebruik van informatie. OZHZ stelde het programmadoel enigszins bij om juist die ontwikkeling in te vullen.

Wij werken elke dag aan innovatie,
verbetering en vernieuwing.

In 2021 gaan onze adviseurs
weer aan de slag met nieuwe
projecten. Samen gaan we
voor een veilige, gezonde en
duurzame leefomgeving voor
onze inwoners en bedrijven.

www.ozhz.nl

Vragen? Contact onze programmamanagers:

- Omgevingswet: Marielle Naeije via m.naeije-debruin@ozhz.nl
- Informatiegestuurd werken: Roos Marinissen via r.marinissen@ozhz.nl
- Opgavegericht werken: Holtkamp via nm.holtkamp@ozhz.nl

Of bel naar 078 770 85 85.

Volg ons